

Číslo 35.
27. augusta.

Womhaj Bóh!

Četnik 15.
1905.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé·da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel!

F.

Szerbiske njedželike łopjena.

Wudawa ło kóždy kobotu w Ssmolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

10. njedžela po swjatej Trojizy.

Łuf. 19, 41—48.

„Budža-li čzi mjelcžecž, dha budža kamjenje wrěščžecž.“
Tak wotmolwi tón Knjes někotrym Farisejskim w sčtucžy
prjedy nasčeho teksta, jako bėchu woni hněwni, so Jesuŕkowi
wucžobnizy swojemu Knjesej hołdowachu: „Khwaleny budž,
kiž pšchindže, kral, we mjenje teho Knjesa! Měr budž na
njejbu a čžescž we wykotoščzi!“ Woni ło njejbu pšches
roshněwanje tamnych ł mjelcženju nawabicž dali, ale ło
wot teje kameje wolijoweje hory ło won podali do zylcho
kwěta a ło swojemu Knjesej mjele a trajazyh „hořiana“
šbudžili w zylm kwěče ł mjele tykazy wutrobom, rjeńščich
hacž Israel bėšche jemu hdy sanoschowal. Tola pak dyrbja
dženka kamjenje nam šbudžaze předomanje džeržecž; kamjenje,
na kotrež ło ło najnadobnišche a najhorzysche byly na
semi ronike, a tola ło njejbu smjehećicž a ł pokucze na-
wabicž dale. Tute kamjenje ło Jerusalem, ta džowka
Zionska, kotraž w najkubščim měrje ł Jesuŕkownaj
nohomaj ło wupšheřtrjewasche, ale nad kotrežž ło bórny
dopjelni: „A budža tebe semi srunacž a žadyn kamjen na
kamjenju njewostajicž, tehodla, so ty njejby pšnało tón
čžak, w kotrymž ty by domapytane.“ Wona dyrbi dženk
ł nam rěčžecž, so by njeprawy, šbnily měr ł domow a
ł wutrobom wuhnała a my ło ja prawym měrom
w Khrystuŕku Jesuŕku honili. Tehodla:

Padnjene Bože město Jerusalem, ščto wono
naš dženska wopomnicž wucži?

1. Kóždej dušči je jenož sachodny čžak hnady daty;

2. komuž ło šda, so šteji, tón ło hladaj, so njepadnje;
3. tola Bóh čže, so by ło tež bjesbóžny wobrocžil
a živy był.

I. 41. a 42. Jesuŕk w bylsach! Hiščže dženska ło
ničto njemóže ł temu swjatemu městu bližecž, so njeby ło
hnuty šacžuk. Kraleřtvo pšchirody a hnady šteji ło hromadu
dalaj, tam spodžiwny blecžł kwěta štworicž. „Wokoło
Jerusalema ło hory; a tón Knjes je wokoło swojeho luda
wot něk hacž do wěčnosče“ (Př. 125, 2). Kheže pod
palmami a šłódkojtymy wolijowymy sčtomami pokaze ło
to město pšchezo hiščže kaž njewjeřta Jehovy a kaž wóčžo
Bože. Kajke dopomjenki na stare čžaky: Šabraham,
Davit, Salomo, Jeremiaš a drušny, to ło mjena, na
kotrež ło ženje nješabudže. Jesuŕk Khrystuŕk, dženska šteji
wón šam pšched tutym měřtom, kotrež je wón tak horzo
lubował: „Kał huřto šym ja čžyl twoje džecži šhromadžicž,
jako pata šhromadžuje swoje kurjatta pod ščhidla, a wy
ščže njechali!“ (Mat. 23, 37.) Wón šnaje šwój a jeho
kónž a njemóže hinał, hacž plakačž. Tak plaka ratał, hdyž
dyrbi widžecž, kał šurowe njewjedro ł krupami jeho žně
šnicži. Tak dyrbjalaj nan a maczeł plakačž, hdy byřčtaj
wonaj widžecž mohłoj, so ło dny jeju droheho, horzolubo-
waneho, hiščže štroweho džěščža hižom licžene. Tak
šamožitny čžłowjek, kotryž dyrbi jutije jako proščeł se
swojeho domu do zuřby hičž: Wšmimny tute byly ł wutrobje!
Wone placza wščitkim. Wone praja kóždej dušči: Twój
čžak hnady ło minje. Ty bohaty, dopomni ło na Romš. 2, 4:
„Ubo šazpiř ty bohatřtvo Jeho dobročžiwosče, ščerpliwosče
a dolhocžakanja? Njewěřč, so Boža dobročžiwosčž čže

ƙ potucze wjedze?" Ty, na kotrehoz ƙu czezke pruhowanja pŝchichle, na meŝto ŝo ŝkorziŝch na czezłotu, wuzij ju taƙ, ƙaz Ƙawol cze wuczi: „Wty ƙhwalimy ƙo tez tych tyŝchno-ŝczow“ atd. (Romŝt. 5, 3—5). A ty, kotryz ƙy ŝ rjanymi darami ducha wudebjeny, nałoz je ƙ ŝhromadnemu lępschemu. Ty ŝhubjeny ƙyno, njeƙaj ƙo ƙwojeho zelenja, a ty potutny, njerwocz ƙo ŝaŝo wot ƙwojeho wobroczenja. ŝnadnemu czaŝej bjes wuziwania nimo hiƙ dacz, to reƙa, ƙ ŝaŝlepjenju ŝraela ƙo ŝawjeŝcz dacz. ŝchto bōiŝte, ŝchto węczne je, to drje hiŝchcze ŝnajesch a węcch drje ƙo hiŝchcze dyŝ a dyŝ na toŝamo dopomnicz a jo drje hiŝchcze chzeŝch, ale mōz wole ƙ temu a wutrajnoŝcz je ŝoro ŝhubjena. Napoŝledku paƙ ƙo tez wēda a wola ŝhubitej. Bohaczƙ taƙ lōzzy ŝczini ƙo ƙ hordemu, ƙnjeiŝtemu a ŝwjerdnjenemu! ŝubjeny ŝadwēluje. Njerodny njerwē wjazy, ŝchtoz ma czinicz. ŝrēchow ƙluzobnik ŝapadnje do prjedawŝcheho njeŝhmaneho žiwjenja. „ŝŝchetoz je-li ŝo my ŝe ƙampaschnej wolu ŝhrēŝchimy, hdyz ƙmy pōŝnacze prawdy doŝtali, dha njeje žadyn wopor dale ŝa hrēchi ŝbytkny“ (ŝebr. 10, 26.).

II. Dženŝa mamy pŝched woczomaj ŝrudny podawoƙ wutupjenja meŝta Jeruŝalema. Ƙo ƙlowje ƙo dopjelni, ŝchtoz tōn ƙnjes na tuto meŝto węcchczeŝche a ŝchtoz profeta Jeŝaiŝ 26, 10 ŝe ŝrudnej wutrobu ŝkorzi: „Alle hdyz runje bjesbōžnym hnada budze pŝchpowjedana, dha wiŝchaf tola njeruwnu prawdoŝcz; ale czinja jeno njeprawdu w prawym kraju a njehladaju na teho ƙnjeŝa kraŝnoŝcz.“ ŝłōd pod woblehnenjom ŝbudzi tajŝe gramoczime wobehdzenja, ƙajŝez ƙu nam w 2. ƙn. ƙral. 6, 25—29 wopiŝane. ŝpōdžiwnje, tamny Jeŝuŝ, ƙiz wiŝchēdnje ƙwoje „bēda“ na Jeruŝalem wołasche, tych wjele, ƙiz bēchu wokoło meŝta ŝchizowani, doƙelz bēchu hlōdej czeŝnycz chzpli, njerunaju ƙo woni wiŝchitzy w ƙwojej ƙmjerczi ŝŝynu Božemu, kotrehoz bēŝche luboŝcz ŝ njebjeŝ dele hnala, a je ƙo tez pŝched tym meŝtom ŝchizowacz daƙ? Te 600 000, ƙotiz bēchu ƙo po ƙmjerczi pŝches murju ŝmjetali, njedopomnja naŝ woni na tōn hanibny pohrjeb, ŝ kotrymz chzychu židzi teho ƙnjeŝa wohaŝbicz? Romizy ŝkiczachu mēr, ale židzi jōn wotpoƙaŝachu; Tituŝ chzysche templ ŝdzerzecz, ale tōnŝamy bu ŝpaleny. Njepoƙaŝuje nam to wiŝchitko, ŝo bē czaŝ hnadneho wuŝwolenja luda Božeho wotbēzał, a tutōn lud Bozi wjazy Bozi lud bycz njedyrbjeŝche, ale bu ŝaczŝnjeny? Hiŝchcze dženŝa ƙu židzi drje lud, ale žadyn lud. ŝeho njeŝhmanoŝcz, nječziŝtoŝcz a njeŝwēra we wobŝhadze njeje to wiŝcho dopjelnenje tamneho ŝtareho pohrozenja Božeho w 5. ƙn. Mōjŝ. 28, 64 a 65: „ŝŝchetoz tōn ƙnjes budze cze roŝehnacž bje wiŝchitke ludy wot jeneho tōnza ŝemje hacž ƙ druhemu; a budzeŝch tam druhim bohōm ƙluzicz, kotrychz ty njeŝnajesch a tez niz twoji wōtzojo, drjewu a ƙamjenjam. A njebudzeŝch mjes tymi pohanami wotpoczowacz mōz, a ŝtopa twojeje nohi njebudze mēcz žaneho wotpoczinka; pŝchetoz tōn ƙnjes budze tebi tam dacz bojaŝnu wutrobu, wōŝlabnjennej woczzi a ŝawutlenu duŝchu.“ ŝraeł bu ŝaczŝnjeny, hacž runjez junu tōn najwōŝebniŝchi bje wiŝchēmi ludami, dopoƙaŝamo: Bōh ƙo njeda ŝa ƙmēch mēcz.

„Romuz ƙo ŝda, ŝo ŝteji, tōn ƙo hlada, ƙo njepadnje.“ Konŝtantinopel, junu najwŝŝchŝche meŝto ŝŝheŝczijanjŝtwa, nētk hlōwne meŝto Turkow. ŝeho kraŝna zyrkej Mja ŝoŝija, nētk moŝcheja. Tez dženŝa hiŝchcze doŝcz a nadoŝcz podobnych pŝchikładow. ŝŝchezo wiŝchaf ƙo to jaŝnje nje- poƙaŝuje. Alle wono tola temu taƙ je. ŝymen a Aleksander ŝtaj ŝatanej podataj, hacž runjez junu wulzy wobhnadzenaj. Demaŝ dobudze ƙwēt ŝaŝo lubo, hacžrunjez bēŝche junu

rienje ŝapoczal (1. Tim. 1, 20; 2. Tim. 4, 10). Wo nēkotrym, ƙiz je we wulfej wērje ŝtal, horzu luboŝcz mēł a wjeŝeły w nadžiji był, mōze ƙo rjez: „ŝaf ƙy ty ŝ njebjeŝ padnyła, ty jaŝna ŝerniczka! ŝaf ƙy ty na ŝemju padnył, ƙiz pohanow poŝlabjeŝche! ŝehodla hlada, ƙo ty, hdyz ŝtejiŝch, ŝo njeby padnył.

III. Tola paƙ Bōh nočze, ŝo by hrēŝchnik wumrjeł, ale ŝo by ƙo wobrocził a ƙo potucził. Tez na to poƙaze naŝ naŝch dženŝniŝchi teŝt. Hacžrunjez wōn płače na to ŝaŝlepjene meŝto, hacžrunjez ƙo wōn roŝŝłobi na tōn wot- ƙwječzeny templ, dha wōn tola ŝaŝdže do templa a tam wuczi a pyta, hdy by mōžno było, hiŝchcze nēkotre duŝche ŝdzerzecz a wumoz. Taƙ tez hiŝchcze dženŝa. Ƙucz ƙ po- tucze a ƙ wobroczenju žanemu ŝahaczeny a wotrēŝnjeny njeje, taƙ dołho hacž hiŝchcze dženŝa traje; a žadyn nje- budze wot ƙwojeho ŝbōžnika ŝazpity, kotryz ƙo ƙam do ŝadwēlowanja njepada. ŝdžež ƙylŝy njedōŝahaja, tam pŝchima naŝch ŝbōžnik ŝa prut. ŝdžež ƙiz „czichi“ niczo njerwuczini, tam wōŝmje wōn ƙiz „czwilowazy;“ hdyž ƙłowo Bože jało ŝbōžne ƙymjo ƙo njemōze do wutroby ŝakorjenicz, tam ŝczini ƙo wono hamor abo wōheŝ abo na wobēmaj boƙomaj wōtry mječ. Wty paƙ chzemy, ŝo by tōn ƙnjes taƙ ƙ nam njeŝchichol; chzemy ƙebi ƙamym pruty płeŝcz a jemu ƙamemu ƙwoje wutroby ƙwječicz, ƙaz w ŝnutŝkowym ŝmyŝlenju, taƙ tez w ŝwōtkownej pŝchi- ŝtojnoŝczzi. Wutorhaj, ŝchtoz cze wotŝwječzuje, ŝchtoz cze ƙ modlenju a ƙ proŝtwje njeŝhmaneho czini. Wŝmi jeho nutŝ, ƙiz tam lud wuczi, ŝo by tez pola naŝ reƙalo: „ŝŝchitkōn lud wiŝaŝche na nim a poŝluchaŝche jeho.“ ŝamjen.

K-a w B.

Pōŝnaj czaŝ ƙwojeho domapytanja.

(Luf. 19, 41—48.)

ŝłōŝ (413): Taƙ Bozi ŝŝyn ƙam pŝchitaje —

Ƙ Jeruŝalemu bližeŝche
ŝŝo ƙral, ƙiz ŝraełŝti je,
Na meŝto pohladawŝchi
Paƙ ŝrudny na njo płaƙasche,
ŝoh' žaloŝcz w duchu widzeŝche
ŝu jaŝnje wuhladaŝchi.

Wch, hdy by ty wiŝchaf wjedziło
A w czaŝu ƙwojim pōŝnalo,
ŝchto czi ƙo hodzi ƙ mērej!
— Paƙ potajene nētko je
ŝzi žyle, ŝchtoz na tebie dže;
Wch, ƙ ƙmjerczi džeŝch ty jerej!

ŝzaŝ nētko hižo bliŝti je,
ŝo ŝtyŝnoŝcz pŝchidže na tebie
A twoje džečzi ƙruta;
Mōz njeŝcheczelŝta woblehne
ŝze na wiŝchēch ŝtronach žaloŝtnje
A ŝ hrjebjemi cze ŝputa;

Ty budzeŝch wiŝchudžom tyŝchene
A ƙ ŝemi polnje ŝrunane,
Do cziŝta wupuŝczene!
ŝzaŝ ƙwōj wiŝchaf njeŝŝy pōŝnalo,
ŝŝo ŝbože czi je ŝkiczilo,
Paƙ nētk b'džeŝch wupuŝczene!

Taƙ ŝbōžnik ŝkorzi želniwje,
ŝoh' žaloŝcz hōrka ŝapŝchimmje,
ŝdyz do pŝchichoda hlada.
Wch, podarmo je ƙylŝami
ƙnjes miłoŝczimy horzymi
ŝo ŝbožu wbohich žada!

A do templa wōn ŝaŝtupi,
ŝdžež w hnēwje ƙwjatym wob-
ƙwēdczi.
ŝchtoz hroŝnoŝcz jemu bēŝche;
Wōn wiki ƙwētno wumjeta,
ŝiz ƙwjate meŝtno wōhidža;
Dom cziŝty mēcz wōn chzysche!

Mōj dom je dom wiŝchaf modlitwy,
ŝōn hroŝnje wotŝwječiczze wy
Do jamy mordaŝŝeje!
— Taƙ wōn tam ŝjawnje rečzeŝche
A wiŝchēdnje dale wuczeŝche
Lud, kotryz ŝłōŝtny njeje;

Tōn na nim wiŝchitkōn wiŝaŝche,
ŝŝo ŝ mozu ƙ njemu cziŝchczeŝche
A poŝluchaŝche jeho;
Paƙ mēŝchizy a wōŝebni
Mjes ludom jom' ƙu pŝcheczimni
A moricz chzedža jeho.

Slej, jafaklošč je žalostna,
Sich wutroba tač stwjerdnjena,
So wumožjenja njeje
Sa ponórjennych do ščóscze;
Sich džěl je wěčne poklecze,
— Rónz to je czrjódny sleje!

Jerusalem je sabinnl,
Se šwój dónt ščóscze dopjelnil,
— To čžini prawdošč Boža!
Duž i čžafom wšchitzu wopomámny
A džafnje šwój čžaf pšnajmny,
Šdnyž džěl je hiščcze šboža! —

M. U.

Jesufowe šylsy.

(Lut. 19, 41.)

Šlób: Čžin, šnježe, so mnu tač, laž čžesč —

So Šbóžnik na Jerusaleml
Se horze šylsy plakač,
Mje hnuj a moju twjerdošč šleml,
Bóh dolho došč je čžakač;
Nječ Šhrysta šylsy čžerja mje
Dženš hiščcze k prawej poklecze,
So na šwój hrěch tež plakam.

Ššched Bohom šteju w njehnadže,
Mje jehó hněw čže šhostač;
Tež samnje Jesuf plakač je,
Šdže wjetšči trošcht mohł dostač?
Mój hrěch we šylsach Šbóžnika
Mě Boža hnada wotmýwa,
D njej to šbóžna radošč?

Ač, w tymle čžafnym pschebytku
Mam hušto šylsy roníč,
Šso bėdžíč i horjom, njeħodu
A wšhelku tyščnosč šhonicč;
Mě trošcht pač čžecze do dušče,
So tež mój Šbóžnik plakač je
A bėšče w šchizju, nusy.

Wón widži moje šylsy wšchě,
Kíž w nožy horja plakam;
Ščtož čžišččži mje, mój Jesuf wě,
Duž pomoz i njebja čžakam;
Tón, kíž tež něħny plakašče
A šnaje šylsow bolosčze,
Šso w prawym čžafu šmili.

Ščtóbž tudy šylsy wušmýwa,
Tón junu rőže žněje
Tam, hđžež šo wjazny njeplaka
A Bóh nam šylsy trėje;
Duž, dušča, čžakaj i čžerpnosčžu,
Ty pšndžesč i horja k wješelu
Ššches Šbóžnikowe šylsy.

Měj horzy džaf, o Šbóžniko,
Sa tvoje šylsowanje,
Ššches kotrež junu krašni šo
Mě i nožy rjenšče ranje;
Tam potom šbóžny šaspěwam,
Čžiči do wěčnosčze šhwalbu dam
Sa tvoje horze šylsy!

K. A. Fiedler.

Móz modlitwy.

Njebočžički wyschšči konsistorialny radžičel D. Šanka w Mnichowje powjeda we šwojim žiwjenjopišju tež jedyn čžah wo možy modlitwy a to i čžafu šwojeho džěčžatstwa, jako bė něħdže 7 lět starč. Wón tam takle pišče:

„Nasch mały bratsik Rudolf bėšče wurjadnje rjane džěčžo, kudžerjata hłojčka i blyšččatymaj wóčkomaj a šchibale lubošnym pohladom. Macž jehó po šdaczju žyle wošebičze lubowasche, a my wšchitzu na nim wišachmy. Duž nadpadže nascheho lubuščka šmjertna šhorosč a jehó wot naš wša. Šošledni wječor buchmy my šažo dnyli hewač do loža pšklani. Mě wulkosč štracha žyle nješnajachmy, ale starosč wo mašeho bratsika mi wušmýčž njeda. Duž wotewrichu šo čžišče durje nascheje špačneje stwy. Šan do njeje šastupi a padže na šwojej koleni. Sa šylschach, tač wón i ššchepotazym hłošom wo žiwjenje šwojeho džěščža proščesche.

Čžehodla pšelnitej šo mojej wóči se šylsami pišči špomnjenju na tónle dawno šandženy wofomik? Mrežaze džěčžo bėšče mój bratr, modleč bė mój nan. Mě je, jako budžišče mje tehdy bolosč žiwjenja do wutroby trečhika. Šola šačuch tež tajki čžah lubosčze k šwojemu naney tač ženje priedy, a i dobom tež k njebještemu Šbótzej, kotrehož wón proščesche.“

Modlitwa staršcheju w potajnym je roža, modlešče pšnacze staršcheju psched džěčžimi pač šlónčžny blyščč, w kotrymajž lubosč a wěra džěčži špodžiwnje roščetej. Šdžež je i domom modlitwa, tam je prava čžehnidba.

F.

Bohnowanje kšchiza abo Boža pomoz w nusy.

Rjane powjedaščto i minjeneho lěštotka.

(Šotrəcəwanje.)

Šošdže w nožy pschijėdže knjeni Šrabowška i Marju na šwój hród. Marja wječerjesche i njej; potom bu do komorki dowjedžena a knjeni Šrabowška jej rješny: „Šo je wot nětka twoja komorka; dobru nóž, spi štrowa! Mješabudž šwěžu hašmýčž!“ Marja bėšče nad pschječelnoščžu knjenje jara šwješelena a džafowasche šo Bohu nutrišcho ša jehó dobročžiwne šastaranje. Šošojnje potom wušmý.

Šdnyž nasajtra rano wotučži, namaka nowu winu k wješeloscži a k džafej napschecžo Bohu. W měščze bėšče jich wobnydlenje we wuškej čžemnej hažy bylo, a jeje komorka njewohlada ša žyle lěto Bože šlónčžto. Tudy na hrodže šwěčžesche ranšče šlónčžto psches jejne wofna a wubudži ju se španja. Marja hnydom stany, štupi k wofnej a hladašče na rjanu krajinu psched šwojimaj wóčkomaj. W šahrodže roščechu kuchinšče šeliny, kčžejachu rőžiččki a šadowe šchtomny bėchu polne bėlych a čžerwjennych kčženicčkow. Na druhu štronu pač šelanjachu šo pola, tam a šem bėšče šhlódnny lěš widžecč, tam a šem štejachu lubošne wješki. Šlónčžnje mješowachu daloke horu i wobšornej módrinu. Marja klecžo šwojeho mišosčžiweho Boha šhwalesche.

Knjeni Šrabowška bėšče Marji lubowaza, starosčžiwá macžer, a Marja ju lubowasche a čžinjješče rada, ščtož móžješče šebi i jeje wóčžow wothladáč; wona nječžakasche na šasanje. Wysche teho bėšče pobožna a ponižna a šhodžješče rada do šchule, hđžež niž jeno psches kšchješčžijansku wučžbu Boha bóle a lěpje špšsnawasche a šwoju wutrobu ša wšchitko dobre džěl a bóle šahorješče, ale tež w druhich šchulškich pschedmjetach, w čžitanju, pišanju a licžbowanju rjenje poštrəcəwasche. Šo šchuli pomhašče we kuchini a šahrodže, šo by džělej pschiwušnyla. Šdnyž bėchu tute džěla došonjane, džěšče wona še knjeni a šchtrýłowasche a pschedžješče tam a pošluchasche na jejne rošomne a špomožne pawjedanja. Šošdžišcho wušnjješče wot knjenje tež šchicč a druge šchwadłčžišče džěla.

Marjina drašta bėšče pschistožna a dobra, tač jej pschijšluschesche. Mjetrebatowšchu pyču njemóžješče knjeni Šrabowška widžecč,

ale prajesche czaſto: „Scho pomha holzam, hdyž ſo woſebnje a pſchnje drascza? ſa burow ſu wone knjeſſe a ſa woſebnych woſtanu wone tola hubjene; ſkónčnje nihto wo nje njerodži.“ Marja roſczesche pod wobſedźbowanjom roſomneje knjenje a we ſwojej ſrěnjej drascze bęſche wona wobras njewinowateje, ponižneje knježny. Seje licžy czerwjenjeſchtej ſo pornjo rōži w ſahrodže. To drje jej nękotražkuli ſawidžesche, kotraž bęſche pſches reje a druhe njepoczinki wobłędnęla.

Wjazy lęt bęſche Marja pola knjenje Grabowſkeje ſbožownje žywa byla, hdyž tuta czežko ſchori. Marja wothlada a ſaſtara ju ſwěrnje, kaž ſwoju prawu macę. Wona wot njeje wſchitko idalowaſche, ſchtož mohło ju ſrudžicę abo jej napręki bycę. Teho dla njemęjeſche knjeni niſo radscho wokoło ſo, dęžli Marju. Za ſhdasche žyłe nožy pſchi jeje ložu a podawaſche jej, ſchtož ſebi wona žadaſche. Hacę runje bęſche knjeni dolhe czažy ſhora, ſtaraſche ſo Marja pſchezo jenaf ſwěrnje a rōdnje ſa nju. Knjeni Grabowſka widžesche tule jeje dęčęzazu luboſcę a žohnowaſche tón dęę, na kotrymž bęſche Marju k ſebi wſala.

Sunu w ſymnej nožy bu ſ ſhorej hōrje a wona žadaſche ſebi cęaj. Marja jón ſhwatajžy pſchihotowa a pſchinjeſe jón do loža. Knjeni ſo napi a rjeſny potom: „Luba Marja, ty wjele na mni cęiniſch. Moje dęčęzo nje njeby lępje wothladało. To ſaplacęz tebi Wōh! Ale tež ja njecham to njeplacęzene woſtajičę: ſym we wotkaſanju tež na tebe ſpomniła. Luboſcę drje ſo njehodži ſaplacęzicę, ale ty ſhoniſch, ſo njeſkym njedžakowna. Za ſym tebi nęſchto węſte wuſtajiła, ſo tebi ſhudoba njeby žanych ſadžęwkwow pſchi tvojim ſaſtaranju cęiniła. Wo mojej ſmjercęzi ſhoniſch wſchitko.“

Marja plakaſche a proſchęſche, ſo tola njechala wo wumrjeczju ręcęcęz; ale knjeni prajesche: „njeplakaj, lube dęčęzo! ſmjercęz njeje taſ ſtraſchna, kaž ſo ſda. Wona naſ ſ jaſtwa wumōži, w kotrymž pſchębhwamj a wotewrja nam wrota do kraſniſcheho ſwęta. Za ſo wjeſelu, ſo ſkoro teho wohladam, do kotrehož ſym węrika, byrnje jeho njewidžala. — Ty paſ, luba Marja, woſtań pobožna, lubuj Boha ſ žyłe wutrobu, nječęin ženje ničo ſle, ale prózuj ſo pſchęzy ſa dobrym: potom budže tež tebi ſmjercęz nęhdy lohka a ſlōdka. — To njeje ničo ſtraſchne, wot wſchitkich cęęrpjenjom wumōženy bycę a k lępſchemu žiwjenju pſchęncę.“

Knjeni Grabowſka mjelčęſche ſhwilu a dęeržęſche ſchiz w rukomaj, kotryž bęſche drjewjany, ale jara rjenje wudžęłany. Se ſhlſami pobožneje hnutojčęe koſchęſche wona tutón ſchiz a prajesche: „Nętko hiſchęze widžu ſwojeho Wumōžnika w tutym ſnamjenju, ale bōrſy wohladam jeho wot woblicęa k woblicęu. Hacę do teho cęaſa dopomnja mje tuto drjewjane, njedospolne ſnamjo na jeho wulku luboſcę, ſ kotrež wón tež ſa mnje na ſchizju krawjeſche, wobłędny, ſwoju hłowu poſhili a wumrje. Na ſemi bęſche wón mōj najlępſchi pſchęczel, to wēm ſ naſhonjenja. Najſlōdſche hodžinki mojeho žiwjenja ſu te, kotrež ſym w roſpominanju jeho pſchitkłada a jeho luboſcę hacę do ſmjercęze, we modlitwje a wutrobny roſręcęowanju ſ nim pſchęčęiniła. Sa naſ cęłowjeſkow njeje nihdže druhdže ſbože, dęžli we węrje do njeho a w dopjelnjenju jeho ſłowow. Hdyž ſo w cęęrpjenju jemu dowęrijamj, njewoſtaji naſ wón ženje bjes ſlōdkeho potroſchtowanja; a taſ namaſam tež ja w jeho ſłowach nętko ſwōj poſledni troſcht. Wōn prajesche ſwojim wučęobnikam: We mojeho Wōtza domje je wjele wobhdlenjom; hdy by temu taſ njebyło, dha bych k wam rjeſnył: Za du tam, wam męſto pſchihotowacę (Jan 14, 2). — Za ſebi myſlu, ſo je tam tež ſa mnje męſtno pſchihotowane. Mōj Knjes dęe a mje woła; ja ſ wjeſeloſcęju du.“ Wona pocęa bóle ſlabnyčę, Marja ſawoła ludži a pōhla po knjeſa duchowneho, kotryž bę ſhoru hižom prjedy je ſakramentom Božeho wotkaſanja doma ſaſtarał. Knjes ſarať wudžęli knjeni „požohnowanje“ a ſpęwaſche na to žyrkwiniſte

modlitwy ſa mręjazhch. Hiſchęze junu wotewri knjeni Grabowſka ſwojej wocęi a jeje poſlednje ſłowa bęchu: „Knjeze, do twojeju rukow porucęam ſwoju duſchu!“ Bōrſy na to pobožna, bohabojna žōnſka cęiſche wuſny. Marja plakaſche taſ horze ſhlſy, kaž tehdy, hdyž pſchi cęęle ſwojeje macęerje klecęſche.

(Wiſchichodnje dale.)

Wiſhelake ſ bliſka a ſ daloka.

— 10. njedželu po ſwiatej Trojizy, jaſo na wopomnjenſkim dnju ſhromadžuje ſo w naſchich Božich domach kolleſta ſa miſionſtwa mjes židami. Miſionſki ſpiſ nam ſwiatej ſtutk miſionſtwa mjes židami na wutrobu položi, ſo bychmy ſwoju ruku wotewrili ſa wbohi ſaſlepjeny lud, ſo by ſo wobrocęil k prawemu Meſiaſej. Wōn taſ piſche:

„Tež w tutym lęcęe naſch ſpiſ 10. njedželu po ſwiatej Trojizy won dęe do woſadom, ſo by tón dęęń ſe ſwojim jara ſhutnym napominazym dopomnjenjom na ſanicęenje kraſnoſcęe iſraelſkeho luda jich ſ dobom na to dopomnił, ſo chęe ſo Wōh ſažo nad ſwojim ludom ſmilicę. Tón wulki lękať tu je, kiž mōže pomhacę a chęe pomhacę: Jeſuſ Chriſtuſ; wón ma tu žalbu ſa ſtu ſchłodu Iſraela: ewangelijon. Čęeho dla dęowka Zionſka njeje ſahojena? To njeje jenož wina wutrobom ſtwjerdęenoſcę židowſkeho luda, kotryž lękarja wotpoſaže a ſebi myſli, ſo žalby nje-potrjeba; teho je pſchęde wſchēm wina, ſo maja ſchęſcęjenjo taſ mało miſionſkeho ſmyſljenja ſa židow. Kaſ mało ſu woni w tym naſtupanju wot Jeſuſa nawukli! Kaſke bęſche jeho ſmyſljenje? Wōn męjeſche ſobucęęrpjenje ſe ſkaženjom luda — „jemu bęſche žel teho luda“; wón męjeſche nadžiju ſa ſwōj lud — „žně ſu wulke“; wón męjeſche modlitwu ſa niſch — „proſchęze teho Knjeſa tch žunjow.“ (Mat. 9, 36—38.) Hdy bychu wſchitžy jeho wučęomnizy tajke ſmyſljenje pſchęčęiwo židam męli, by Iſraelej bōrſy pomhane bylo pſches jeho lękarja!

10. njedžela po ſwj. Trojizy ma poſutne myſle w naſ ſbudžicę. Najprjedy w tej myſli, kaž Pawol ju wupraji: „Woni ſu roſſamani pſches jich njewęru, ty ſtejiſch paſ pſches tu węru. Njebudž wyſoko ſmyſlęny, ale bōj ſo. Njeje Wōh tch pſchirodžęnych hałoſow pſchępuſchęzil, ſo wón ſnadno tebe tež njepſchępuſchęzi!“ Potom paſ tež w pōſnacęu teje winy, kiž ſmy my a naſchi wōtzojo pſches ſazpiwanje židow na ſo ſložili. Tajke myſle chęyłe wutrobny wotewricę ſa nuſnu próſtwu: Pomhaječę miſionſtwa mjes Iſraelom, kotrež pſches wopoſaowanje luboſcęe Chriſtuſoweje chęe naſchu winu na židach ſažo dobru ſčęiničę a pſches pſędowanje ewangelija ſchłodu Iſraela wuhojicę!“

— W Afrizy, hđęž naſchi wojazy hižom pſches lęto wojuja, ſteji w tu ſhwilu jara ſhutnje. Splah Wahehe, — taſ ręka tón ſbęžkarſki afrikanſki lud — ſo wſchudžom ſbęha a nęmſte ſaſhdlenja wupuſcęuje.

— Poſlednje pomjęſcęe dawaja nowe wuhlady, ſo k męrej mjes Ruſkej a Japanſkej dōndže. Hdyž chęychu ſo jednanja roſbicę, je pſędenta Ruſſewelt ſa to ſtutkował, ſo bychu ſo njerunoſcęe ſažo wurunale.

— Ruſki kęęor je ſwojemu lubej nowe ſtatne ſarjadowanje na narodninach ſwojeho ſyna ſpožęil. Taſ budže ruſki lud nętko tež ſejm wuſwolicę, kiž ma pſchi wuradženju krajnch ſakonjom ſobu ręcęcę. S tym Ruſka tež konſtituziju doſtanje.

Daliſche dobrowólne dary ſa wohe armeniſke ſhrotj.

Pſches knjeſa ſararja Rubizu w Buſezach:

ſch. w R. . . . . 5 hr. — np.

W mjenje wbohich ſhrotow wutrobny dęať.

Gōlcę, redaktor.

Porjedęenje: W ſhęrl. 34. cę. cęitaj 2. ſłowo 3. ſchtucęzi: ſwucęuj.